

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v torek, dne 20. maja 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 60.

Dr. Alojzij Rant:

Ljubljanske občinske doklade.

Gospod ing. Milan Šuklje je priobčil v št. 55 Vašega cenj. lista z dne 8. maja 1930 članek pod gornjim naslovom, v katerem se podrobno peča z občinskimi dokladi, v splošnem pa tudi s proračunskim problemom mestne občine ljubljanske.

Na njegova izvajanja si dovoljujem pripomniti sledeče:

Občinska uprava si je bila pri sestavljanju proračuna za leto 1930. v svesti težke naloge, ki jo mora rešiti tako, da ne bi spravila občinskih financ pred položaj kakor v letih 1917., 1919., 1922., 1924., ko je morala kriti proračunski primanjkljaj s posojili — nenaraven položaj, ki ga perhorrescirajo tako teoretiki kot praktiki. Prav tako se je zavedala, da bo treba vsestransko štediti in po možnosti znižati davčna bremena občanov v onih mejah, ki ne ogrožajo proračunskega ravnovesja.

Proračun se je z vse temeljitostjo obravnaval v 17 sejah finančnega odseka, predno se je spravil v ono formo, v kateri je bil občinskemu svetu predložen in od njega sprejet.

Proračun se giblje v mejah avtomatično do skrajnosti okrnjenega proračuna za leto 1929., ki je znašal Din 43.386.788 — povišanje proračuna za leto 1930. na vsoto Din 48.468.198 — pa je utemeljeno s sledečimi novimi izdatki:

Din

1. Za anuitetno službo posojil	500.000
2. Za posojilo za regulacijo Ljubljane (polletna anuiteta)	700.000
3. Za ceste, kanale itd.	1.700.000
4. Za socialno skrbstvo	182.000
5. Stanarine za učiteljstvo	1.060.000
6. Za delavsko zavarovanje	30.000
7. Regulacija plač za licejske profesorje	120.000
8. Prostovoljno gasilstvo	300.000
9. Za izvedbo nove službene pragmatike	300.000
10. Za ojačenje proračunske rezerve	140.000
11. Razno (prenešen delokrog) itd.	50.000
Vsota	5.082.000

Izdatki ad 5., 6. in 7. (Din 1.210.000) bazirajo na zakonskih predpisih, za ceste in kanale je bilo treba poskrbeti za primeren kredit v rednem proračunu, ker za te svrhe občina ne bo mogla in smela več najemati posojil. Dela na cestah, kanalih in vodnih zgradbah so morala leta 1929. skoraj popolnoma prenehati, ker so bili v proračunu za to svrhu predvideni krediti skoraj docela črtani.

Izdatek pod 8. je enkrat in se ne bo ponavljal. Ker se pojavlja želja po reformi službene pragmatike, ki bo predvidno že letos uveljavljena, je bilo potrebno, da se tudi za izvedbo pragmatike zagotovi primeren kredit.

Mislim, da se pri objektivni presoji gori navedenih dejstev ne bo moglo očitati občinski upravi razsipnosti ali celo zapravljivosti.

Tudi ideja znižanja davščin je občinska uprava anticipirala in vzela pri razpravi proračuna v resni predstavi. Predvidnost in štedljivost pri proračunavanju izdatkov, je omogočila občinski upravi, da v kljub težkemu finančnemu položaju zniža nekatere davšchine odnošno jih popolnoma odpravi. Tako je že za leto 1930. znižana gostaščina od 8% na 6%, vodarina od 10% na 9%, davščina na vozne listke cestne železnice od 10% na 5%; ukinjena je dav-

ščina na nočni obisk gostiln in kavarn ter davščina na igre v gostilnah in kavarnah. Po sklepu finančnega odseka pa se pripravljajo že za proračunsko leto 1931. predvsem revizija vodarine in če bo dana možnost tudi ponovna revizija ostalih občinskih davščin.

Važno postavko pri proračunavanju dohodkov tvorijo doklade na državne direktne davke. Javnosti — v kolikor se ni sama za to zanimala — so bile servirane le delne davčne osnove. Zato ne bo odveč, ako na tem mestu objavi vse davčne osnove, ki pridejo za odmero avtonomnih doklad v pošte.

Davčne osnove za to odmero so v letu 1930. za mesto Ljubljano sledeče:

	Din
1. Zemljarina	186.453
2. Zgradarina	3.778.863
3. Pridobnina	3.881.928
4. Družbeni davek	1.871.508
5. Rentnina	223.936
6. Uslužbeni davek po čl. 97 zakona o neposrednih davkih	218.932
Skupaj	10.161.620

Gornje podatke je sporočila davčna uprava za mesto Ljubljana uradno mestni občini pod št. 4288 z dne 29. novembra 1929. Izvirni pregled je na razpolago v vpogled v moji pisarni med uradnimi urami.

Davčna oblika	Predpis davčne uprave za odmero avtonom. doklad v l. 1930	Proračun za l. 1930		Občinske doklade na direktne davke bi znašale v primeru odmere z	
		%	Vsota	40%	Napram proračunu
Zemljarina	186.453	135	251.712	74.581	177.131
Zgradarina	3.778.863	35	1.322.602	1.511.545	188.943
Pridobnina	3.881.928	40	1.552.771	1.552.771	
Družbeni davek	1.871.508	165	3.087.988	748.603	2.339.385
Rentnina	223.936	135	302.314	89.574	212.740
Uslužbeni davek po čl. 97 zakona o neposrednih davkih	218.932	—	—	87.572	87.572
Vsota	10.161.620		6.517.387	4.064.646	2.729.256 2.452.741

Proračunski primanjkljaj od Din 1.438.317 — bi se zvišal za 2.452.741 — ter narasel na Din 3.891.058 —

Iz te situacije pri najboljši volji ne bi bilo najti izhoda, če se upoštevajo moja uvodna izvajanja in tam navedena nova bremena, ki jih mora občina po zakonih nositi.

Kar se pa tiče porazdelitve bremen na posamezne davčne vsote, pa naj govore številke, ker sem mnenja, da bi bila tu vsaka kritična beseda odveč.

Javno mnenje pa je odjeknilo elementarno na zadnji seji občinskega sveta, ki je soglasno izrazil željo po diferenciaciji avtonomnih doklad.

Zavedam se, da je to vprašanje skrajno delikatno, ugotoviti pa moram tudi, da se je po mojem mnenju v javnosti tretiralo dokaj enostransko, kar stvari gotovo ni bilo v prid.

«De lege lata» sem mnenja, da je po § 41. občinskega reda diferenciacija doklad še vedno dopustna, da unifikacija ne predvideva niti člen 163 zakona o neposrednih davkih (ki določa zgolj meje, do katerih morajo podrejena finančna oblastva odobravati samoupravne doklade in preko katerih si je ministrstvo za finance pridržalo pravico odobritve), niti zakon o podaljšavi veljavnosti o izpremembah in dopolnitvah odredb dosedanjih finančnih zakonov, ki se nanašajo na samoupravna telesa.

Radi popolnosti naj še omenim, da je bilo občinski upravi letos v januarju od merodajnega mesta sporočeno, naj

S temi podatki je operirala mestna uprava, ko je sestavljala proračun za leto 1930. in predlagala občinskemu svetu diferenciacijo kakor sledi:

1. 135% na zemljarino	251.712
2. 35% na zgradarino	1.322.602
3. 40% na pridobnino	1.552.771
4. 165% na družbeni davek	3.087.988
5. 135% na rentnino	302.314
6. % na službeni davek	

Skupaj 6.517.387

Napram proračunu za leto 1929. se je predpis v proračunu za leto 1930. zvišal pri:

	od	na	točej za
	Din	Din	Din
1. Zemljarini	23.166	251.712	228.546
2. Zgradarini	1.970.107	1.322.602	252.495
3. Pridobnini	457.677	1.552.771	1.095.094
4. Rentnini	21.904	302.314	280.410
Skupaj	1.572.854	3.429.399	1.856.515

Nasprotno pa se je napram proračunu za leto 1929. predpis v proračunu za leto 1930. znižal pri:

1. družbenem davku od Din 3.415.500 na Din 3.097.988, torej za Din 327.512. V tej formi je bil proračun, kar se tiče avtonomnih doklad na drž. direktne davke od občinskega sveta sprejet.

O unifikaciji občinskih doklad bom zapisal kasneje nekaj besed. Na tem mestu naj mi bo dovoljeno navesti še — posledice, ki bi jih izzvala unifikacija doklad na 40%.

Elekti bi izgledal v tem primeru tako-le:

Gospodarski položaj v Jugoslaviji.

G. M. Eisen iz Zagreba piše: Najvažnejše vprašanje jugoslovanskega gospodarskega življenja ostane vprašanje poljedelstva. Cena pšenice in koruze je močno padla, in tudi začasne uditve ne morejo splošnega položaja nič spremeniti. Cena pšenice se giblje nekako med 180 do 190 Din za stot, cena koruze okoli 100 dinarjev, a dogajajo se tudi slabše notacije. Posebne važnosti je, kako bi se še obstoječe zaloge mogle oddati po še sprejemljivih cenah. Naloga nove državne izvozne družbe bo skrb za boljše prodajne možnosti in pogoje. Poleg močnega državnega sodelovanja za pospeševanje prodaje bo treba za slučaj potrebe računati najbrž tudi z nakupi žita od strani države. Preko tega hoče poljedelsko ministrstvo izdati zakonodajne in administrativne odredbe za intenziviranje poljedelstva in za boljšo njegovo prilagoditev na potrebe in zahteve izvozne trgovine.

Nakupna moč kmečkega prebivalstva je vsled razmer v cenah naravno zmanjšana. Vobče zaznamuje gospodarsko življenje depresijske znake, proti katerim pa moramo navesti tudi vrsto ugodnejših momentov. Tako je skupno število konkurzov v prvem letošnjem četrtletju v primeri s prvim lanskim četrtletjem močno padlo.

Morski trgovski promet je v znamenju stalnega dviganja. Tempo javnih del se pozivlja. Ni še dolgo, ko je bila med državo in tvrdkama Battignoles in Gute Hoffnungshütte sklenjena pogodba glede gradbe Aleksandrovoga mostu čez Savo pri Beogradu in glede ceste Beograd—Zemun. Gre za veliko vsoto 180 milijonov dinarjev, od katere odpade 5 milijonov mark na železno konstrukcijo, ki bo dobavljena na nemški reparacijski račun. Ostanek bo plačan v treh ali štirih letih od Državne Hipotekarne banke v Beogradu ali pa ostane odprta možnost spremembe kratkoročnega posojila v dolgoročno, če bo namreč Hipotekarna banka do aprila 1931 najela inozemsko posojilo ali če ga ne bo najela. Poleg naraščajočih državnih investicij moramo omeniti tudi ojačene komunalne investicije, zlasti na polju elektrifikacije.

Brezposelnost je v Jugoslaviji zelo majhna. Od industrijskih panog zaznamuje tekstilna industrija tudi še nadalje dobro kupčijo. Izvoz lesa se je poslabšal, močno se pozna ruska konkurenca. Mlińska industrija iz svoje stare krize ne more ven. V Trbovljah so obrat začasno omejili, ker se vršijo pogajanja z državnimi železnicami.

Banke so izkazale za preteklo leto 1929 vseskozi dobre zaključke. Na mrtvo točko je prispelo vprašanje obrestne mere. Iz občinstva, iz trgovine in iz industrije so se zmeraj slišale tožbe o dragi obrestni meri. — Banke zopet so pa dejale, da na znižanje debetne obrestne mere toliko časa ni možno misliti, dokler ostane vložna obrestna mera na dosednji višini, ki gre do 8 odstotkov. Sedaj je napravila Narodna banka sklepe, ki znajo imeti precejšen upliv na kreditni položaj. Ona razdeljuje redne kredite po novem ključu in pomnožuje tudi možnosti kreditne dobave. V Zagrebu so banke obrestno mero precej znižale; in pisali smo že, da je Narodna banka znižala oficijelno obrestno mero od 6 na 5 1/2%.

RAZSODBE UPRAVNEGA SODIŠČA V CELJU.

Naše čitatelje opozarjamo prav posebno na judikate upravnega sodišča v Celju, ki jih objavljamo v našem listu. Že v zadnji številki smo začeli s priobčitvijo judikatov iz zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928. So to izvlečki iz vseh razsodb iz te materije. Vsega je 35 judikatov. V resnici čudno, da se je vložilo tako malo tožb, dasi je ta zakon že 1 in pol leta v veljavi!

Letna konferenca jugoslov. trgovskih zbornic se bo vršila 25. in 26. t. m. v Dubrovniku; Po konferenci bodo obiskali udeleženci najmlajšo zbornico, ono v Podgorici.

Opczarjamo na novo naredbo o odpiranju in zapiranju. Glej stran 3!

**KNJIGOVODSKI TEČAJ ZA OBR-
NIKE V KAPLIJI PRI VRANSKEM**

Zavod za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI v Ljubljani priredi v mesecu juniju v Kapliji pri Vranskem knjigovodski tečaj za obrtnike in pomočnike. Pouk se bo vršil ob nedeljah (pričetek 1. junija) dopoldne od 9. do 13. ure ter 1 dan med tednom od 14. do 17. ure. Pozivamo obrtnike in pomočnike tega okolisa, ki bi želeli obiskovati tečaj, da se nemudoma s polnim naslovom prijavijo neposredno imenovanemu zavodu ter obenem pošljejo pristojbino, ki znaša za mojstre 50 Din, za pomočnike 25 Din. Prijave je poslati najkasneje do 26. t. m. Prijavljenci bodo dobili podrobnejša pojasnila pisмено.

**KNJIGOVODSKI TEČAJ ZA TRGOV-
CE IN TRGOVSKE POMOČNIKE V
MARIBORU.**

Zavod za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI v Ljubljani priredi v Mariboru v mesecu juniju knjigovodski tečaj za trgovce in trgovske pomočnike predvsem mariborskega okolisa. Tečaj se bo vršil tri dni v tednu (od 14. do 17. ure). Pristojbine za trgovce po 50 Din, za pomočnike po 25 Din. Prijave je poslati neposredno Zavodu za PO pri Zbornici za TOI v Ljubljani najkasneje do 24. t. m. Podrobnejše podatke in obvestilo o pričetku pouka bodo prijavljenci dobili pisмено.

**Ljubljanski jubilejni ve-
sejem.**

Šolska vodstva pozor! Letošnji ljubljanski jubilejni velesjem se vrši od 29. maja do 9. junija. Šolska vodstva, posebno ona na deželi, naproša Uprava ljubljanskega velesjema, da naj svoje majske izlete uredi tako, da si bo mladina v zvezi z izletom zamogla ogledati tudi velesjem. Na velesjemu bo zbrano vse, kar more zanimati tudi mladino in dvigati njen narodni ponos. Kajti večina razstavljenih predmetov je ustvarila slovenska roka in slovenski um. — Razlaga pod vodstvom strokovnega učiteljstva bo mladini v največjo korist. Za učence vseh šol velja znižana vstopnina po 3 Din, spremljajoče g. učiteljstvo je vstopnine prosto.

Ljubljanska borza

Tečaj 19. maja 1930	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Američan 1 h. gold.	—	22.79
Berlin 1 M	18.505	18.535
Bruselj 1 belga	—	7.9086
Budimpešta 1 pangó	—	9.8987
Curich 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šilling	7.9774	8.0074
London 1 funt	275.02	276.82
Newyork 1 dolar	—	56.56
Paris 100 fr.	—	222.33
Praga 100 kron	167.60	168.40
Trst 100 lir	296.—	298.—

**50. REDNI OBCNI ZBOR »KMETSKE
POSOJILNICE LJUBLJANSKE OKO-
LICE« V LJUBLJANI.**

50. redni občni zbor »Kmetске posojilnice ljubljanske okolice« r. z. z. n. z. v Ljubljani se je vršil dne 15. maja t. l. Prihodnje leto slavi zavod svojo petdesetletnico, ter je najstarejši slovenski denarni zavod v Ljubljani in največji zavod svojega ustroja v naši državi. Iz poročila ravnateljstva posnemamo sledeče: Upravno premoženje je doseglo 200.335.526.77 dinarjev. Hranilne vloge so se zvišale v preteklem letu za okroglo 20 milijonov dinarjev in so izkazovale ob sklepu leta 1929 191.875.756.68 Din. Posojila so se dvignila na dinarjev 160.160.731.90, ter prirastla v lanskem letu za okroglo 10 milijonov dinarjev. Popraševanje po kreditih je med letom kot pri vseh domačih denarnih zavodih popuščalo, vsled česar se je stalno dvigala vsota razpoložljivih sredstev. Po pripisu dotacij iz čistega dobička po Din 554.716.10 so se povišali skupni rezervni zakladi na častno vsoto Din 8.148.282.99.

Iz raznih inozemskih lesnih tržišč.

Pobitost izginava na avstrijskem lesnem trgu, odkar se upa, da bodo pogajanja zveznega kanclerja za zunanje posojilo uspela. Na posojilo se stavijo velike nade. Predvsem se splošno pričakuje poživljenje stavbene podjetnosti, ki se bo seveda pokazala šele v doglednem času. Znaki za ugodno presojo stavbene podjetnosti se že kažejo v pogajanjih večjih stavbenih firm, ki se zanimajo za poznejšo dobavo stavbenega lesa. V državah, v katere Avstrija izvažala les, položaj za avstrijski izvoz ni ugoden. V Nemčiji je glede lesa stagnacija, v Italiji pa je konkurenca tako ostra, da ji avstrijsko lesno tržišče ni kos. Na Ogrskem se kaže še vedno veliko pomanjkanje denarja, vsled česar stagnira tudi kupčija. Zage morejo torej sprejeti samo omejene količine okroglega lesa in ker se tak les tudi ne more uvažati, je okroglega lesa preveč na razpolago in se cene zanj zbog konkurence znižujejo, vendar pa ne toliko, da bi se lesni industriji izplačalo delati na zalogo.

V Nemčiji kupčija stagnira, padanje cen pa se je navzlic temu preprečilo. V splošnem so gospodarske prilike še vedno nejasne in je poraba sirovin minimalna. Ponudbe blaga iz Švedske in Rusije je sicer velika, vendar pa do pravih kupčij ne pride.

V Italiji je trajno jako živahen promet, toda je, kakor že omenjeno, konkurenca tako velika, da so kupčije po sprejemljivih cenah za Avstrijo skoro izključene. Kakor znano, bo Italija zgra-

dila več novih vojnih ladij, za kar bo rabila velike količine lesa. Pri tem pa mehak les ne pride v poštev, temveč samo trd in bo za te kupčije, prišla v prvi vrsti v poštev Jugoslavija.

V Franciji je stavbena podjetnost jako živahna in poraba lesa velika. Znatne količine uvažala Francija iz Poljske, Rusije in Češkoslovaške po precej nizkih cenah.

Na Češkoslovaškem je na lesnem tržišču kriza. Posebno se Slovaška pritožuje nad neugodnim položajem na Ogrskem, kamor je do sedaj prodajala znatne količine. Na Češkem in Moravskem so kupčije tudi slabe, največ vsled neugodnega položaja v Nemčiji. Na Moravskem je veliko zag ustavilo obratovanje, ker so dobavljale les največ v Nemčiji.

V Angliji so se kupčije v zadnjem času jako omejile, kar je posledica dejstva, da je poraba pokrita in da je industrija slabo zaposlena.

V Belgiji se je stavbena podjetnost poživela, ker je Rusija v belgijskih pristaniščih nahajajoče se velike količine lesa večinoma že prodala. Na potu v Belgijo pa so še velike količine švedskega lesa, ki bodo, čim dospo, gotovo vplivale na ceno.

Holandška je v Rusiji nakupila velike količine bora tako, da bodo v kratkem ponudbe za ta les jako velike. Poleg tega je dovoz mehkega lesa tudi iz drugih držav znaten in kažejo cene že zdaj tendenco navzdol.

**Iz prakse upravnega sodišča
v Celju.**

Judikati finančno-pravnega referata upravnega sodišča.
(Zbral referent finančno-pravnega senata g. dr. Ludvik Brence, sodnik upravnega sodišča v Celju.)
(Nadaljevanje.)

30.
Ugotovitev davčne osnove pri zgradbarini. Čl. 34., točka 2. Pri zgradbah ki niso faktično dane v najem, se določi davčna osnova na dva načina: 1. da se ugotovi najemniška vrednost, t. j. vrednost letne najemnine, ki se plačuje za najbližje podobno stanovanje ob času, ko se razglasi poziv za predložitev davčnih prijav; za to je pristojno davčno oblastvo; — 2. da se ugotovi najemna vrednost z ocenitvijo po dejanskih krajevnih razmerah. Ta ugotovitev pa spada v kompetenco davčnega odbora in sliči prejšnji parifikaciji. (F 117/29.)

31.
Izločitev neizterljivih terjatev iz odmerne osnove za rentnino čl. 67. Pri vprašanju odbitnosti neizterljivega dela rentnini zavezanega dohodka se sicer ne more uporabljati določilo zadnjega odstavka čl. 65, vendar se mora odbitnost sklepati iz besed »prejemki in dohodek« čl. 67, ker je o dohodku, ki spada v odmerno osnovo rentnine, mogoče govoriti le, ako se je z njim povečala imovina davčnega zavezanca. To se pa ni zgodilo, ako je terjatev, ki tvori dohodek, postala neizterljiva. (F 121/29.)

32.
Dokaz o neizterljivosti terjatve. Čl. 65 in 67. Dokaz o neizterljivosti rentnini zavezane terjatve ni v zakonu omejen na določeno dokazilo, nego zamore davčni zavezanec predložiti katerokoli dokazilo, ki mu je na razpolago. Oblastvo pa mora ponudeni dokaz izvesti ali vsaj izreči, zakaj ga ne upošteva. (F 121/29.)

33.
Člen 68. V smislu tega določila potrebna neposredna zveza je podana le tedaj, če prejemki vsled bremen že zmanjšani pritečejo prijemniku in nadalje, če izvira breme iz razmerja med prejemnikom in zavezanecem, ne pa iz razmerja do tretjih oseb. (F 121/29.)

34.
Pogoj za kompetenco davčnega odbora pri rentnini. Čl. 68. odstavek 1. zak. in uprav. Za vprašanje kompetence davčnega odbora ni merodajna okolnost, da je pri sicer obstoje-

čem dolgovnem razmerju višina in vrednost dajatev neznana in se številčno ne da ugotoviti. Tudi ozir na subjektivno gospodarstvo, odnosno uporabo dajatev po prejemniku v gospodarske svrhe ne vpliva na pristojnost davčnega odbora. (F 121/29.)

35.
Odbitki pri rentnini. (Čl. 68. odst. 4. točka 1.) Obrsti, ki jih mora stranka plačevati od glavnice, ki si jo je najela zato, da jo posodi tretji osebi, se ne smejo odbiti od rentnini zavezanih obresti, ki jih dobiva stranka od posojila, danega tretji osebi. Kajti med strankinimi prejemki in dajavami, izvirajočimi iz povsem samostojnih pogodbenih razmerij, ni po zakonu zahtevane pravne, objektivne zveze, nego je vez zgolj gospodarskega značaja, ki pa za odbitnost po gornjem določilu ne zadostuje. (F 32/30—9.)

36.
Odbitki pri rentnini. (Čl. 68. odst. 4. točka 1.) Pri presoji odbitnosti amortizacije glavnice, investirane v gostilniške lokale in gostilniški inventar, ni uporabljati gornjega določila, ker pri dohodku iz zakupnega razmerja ne gre predvsem za rente in podobne prejemke in ker amortizacij tudi ni smatrati za bremena, ki so s prejemki v neposredni zvezi ter se opirajo na privatnopravno podstavo. (F 121/29.)

37.
Odbitki pri rentnini. (Čl. 68. odst. 4. t. 2.) Amortizacija gostilniškega inventarja ni navedena med taksaltno naštetimi odbitki člena 68, in se tedaj ne sme odbiti od rentnini zavezane zakupnine za gostilno. Amortizacije tudi ni mogoče subsumirati pod stroške za »upravo in vzdrževanje predmetov«, ker ista ni noben efektiven izdatek, nego pomeni le računsko znižanje vrednosti vsled obrabe, zmanjšanja substance in razvredbe, glede katerih zakon pa ničesar ne določa. (F 121/29.)

**NEMČIJA PREKOSILA U. S. A.
NA FRANCOŠKEM TRGU.**

Statistika francoske zunanje trgovine v prvem letošnjem četrtletju izkazuje senzacionalno spremembo. Prvič po vojski vidimo Nemčijo na prvem mestu med dobavitelji Francije; izvozila je v tem četrtletju v Francijo blaga v vrednosti 1940 milijonov (leto prej 1328). U. S. A. ki so bile doslej na prvem mestu, kažejo vsled carinskega konflikta padec od 2091 na 1916 milijonov. Na tretjem mestu je Anglija s 1469 milijoni (1478).

Po svetu

Pridelek bombaža v Južni Srbiji kaže dobre zaključke. Računijo, da ga bo za 60 vagonov.

Vse polno novih telefonskih zvez z inozemstvom je dobila Jugoslavija; omenimo Zagreb—Jihlava, Zagreb—Opava, Ljubljana—Zlin, Sušak—Pešta, Središče ob Savi—Gradec in Dunaj, Novo mesto—Gradec in Dunaj, Zagreb—Postojna, Sušak—Milan, Beograd in Subotica—Frankfurt a/M.

Cinkova cena se je v prav zadnjih dneh zopet nekoliko dvignila, kar pripisujejo novim kartelnim pogajanjem z Amerikanci; če se bodo pogajanja z Amerikanci ugodno zaključila, se bodo pričeli razgovori z azijskimi in avstralskimi skupinami. Kot zaključek bi prišel v poštev svetovni kartel.

Upravni svet Privil. Agrarne banke je v svoji zadnji seji dovolil sledeča posojila: 325 hipotekarnih posojil v znesku 10.158.000 Din, 1937 zadrudnih posojil v znesku 8.165.000 Din in 2 menični posojili v znesku 36.000 Din.

Novo zakonske določbe glede vinarstva in vinske trgovine je izdelala strokovna komisija poljedelskega ministarstva in jih bodo poslali interesnim organizacijam v izjavo.

Občinski proračun mesta Split je določen z 42.8 milijoni Din izdatkov in 41.2 milijoni Din dohodkov. Deficit bodo pokrili s posojilom, če ne bodo mogli tega zneska privarčevati.

Z izgotovitvijo državnega načrta za avtomobilne takse se bavi posebna strokovna komisija v finančnem ministarstvu. Pravila bodo po inozemskih vzorcih sestavili tako, da se bodo v svrhu pospeševanja tujskega prometa takse deloma znižale.

«Krivaja», gozdna industrija d. d., izkazuje ob osnovni gavnici 90 milijonov Din 6.9 milijonov čistega dobička.

Reparacijsko posojilo pride najprvo na vrsto, potem šele ogrsko itd. Tako poročajo «Times».

Pogajanja med Jugoslavijo in Turčijo glede sklepa trgovske pogodbe so na vidiku. Kumanudi upa na uspešen zaključek pogajanj.

Za producente opija v Južni Srbiji od Privil. Agr. banke na razpolago stavljeni znesek 20 milijonov Din bodo te dni razdelili. Obstoji tudi zanimanje za ustanovitev opijevih zadrug, ki bi pozneje razdeljevale kredite. Sedaj se dovoljujejo krediti posameznim osebam.

Izvozna in uvozna tvrdka Abd ul Azis v Smirni (Ismir) hoče prirediti vzorčno razstavo jugoslovanske industrije in se je v ta namen obrnila na jugoslovansko industrijsko organizacijo, da ji dopolnje vzorce.

**Prodaja avtomobilnega podjetja Cry-
ster** je padla od 99.8 milijonov dolarjev v prvem lanskem četrtletju na 60 milijonov v prvem letošnjem četrtletju.

**Tovarne fezov d. d. v Strakoniceh (Če-
ška)** bodo razdelile za preteklo leto nespremenjeno dividendo 29 Kč ali 7%.

Nemške linolejske tovarne d. d. bodo razdelile za preteklo leto zopet 15 odstotno dividendo. Tovarne so tudi v tekočem letu dobro zaposlene, bilanca je likvidna.

Fordova družba je napravila v prvem letošnjem četrtletju 400.000 avtomobilov, med njimi 346.000 doma v U. S. A., druge v inozemskih Fordovih tovarnah.

Standard Oil Co. je imela v preteklem letu 120.9 milijonov dolarjev čistega dobička (leto prej 109.5) in zvišuje kvoto dobička od 4.3 na 4.75 dolarjev na delnico.

Trgovska bilanca Nemčije v aprilu izkazuje uvoz v vrednosti 888.2 milijonov mark in izvoz 976.7 milijonov mark; je torej aktivna, a ne toliko kot v marcu, ko je aktivnost znašala 220.4 milijonov mark.

Zunanja trgovina Češkoslovaške izkazuje za april 1453 milijonov Kč uvoza in 1415 milijonov Kč izvoza, za prve štiri letošnje mesece pa 5396 in 5719 milijonov Kč, je v celoti torej še zmeraj za 323 milijonov Kč aktivna.

Mannesmann-Röhrenwerke razdeljujejo letos 7 odstotno dividendo, toliko kot lani; dobiček je bil letos sicer za par milijonov mark večji kot lani, a so mnogo porabili za odpise.

Naredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic v Dravski banovini.

Na podstavi čl. 47 ministrske naredbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic (podjetij) in o delovnem času pomožnega osebja z dne 16. aprila 1929, Službene novine z dne 19. junija 1929 št. 141/LIX., ter po zaslišanju pristojnih zbornic, določam čas, ko smejo biti v poedinih krajih dravske banovine trgovinske in obrtne obratovalnice odprte, tako-le:

A. Ob delavnikih.

Trgovinske obratovalnice.

Člen 1. Trgovinske obratovalnice smejo, kolikor ni v naslednjih členih določeno drugače, biti odprte:

1. v okoliščini policijske uprave ljubljanske: poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
2. v ljubljanskem okoliskem srezu poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
3. v breziškem srezu poleti in pozimi od 6. do 13. in od 15. do 20. ure; v krajih Brezice in Sevnica poleti od 7. do 13. in od 14. do 18. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 18. ure.
4. v kamniškem srezu poleti od 6. do 13. in od 14. do 20. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 20. ure; v mestu Kamnik poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 13. in od 14. do 18. ure, ob sobotah poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
5. v kočevskem srezu poleti in pozimi od 7. do 12. in od 13. do 19. ure; v mesetu Kočevje poleti od 7. do 12. ure in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 12. in od 13. do 18. ure, v sobotah eno uro dalje, to je poleti do 20. in pozimi do 19. ure.
6. v kranjskem srezu:
  - a) sodni okoliš Kranj: poleti od 7. do 12. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 13. in od 14. do 18. ure.
  - b) sodni okoliš Trzin: poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
7. v krškem srezu: poleti od 6. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure; v mestu Krško poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
8. v laškem srezu: poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 18. ure; v trboveljski in dolski občini poleti od 7. do 12. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 12. in od 13. do 18. ure; v občinah Laško, Sv. Krištof, Dol pri Hrastniku in Trbovlje smejo biti trgovinske obratovalnice ob plačilnih dneh Trboveljske premogokopne družbe za eno uro dalje odprte.
9. v litijskem srezu: poleti od 6. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
10. v logaškem srezu: poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 12. in od 13. do 18. ure.
11. v novomeskem srezu: poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 13. in od 14. do 19. ure.
12. v radovljiskem srezu: poleti od 6. do 12. in od 14. do 20. ure, pozimi od 7. do 12. in od 13. do 19. ure.
13. v področju škofjeloške sreske izpostave: poleti od 7. do 12. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 12. in od 14. do 19. ure.
14. v celjskem srezu: poleti od 7. do 13. in od 14. do 20. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 18. ure; v mestu Celju in občini celjska okolica celoletno od 7. do 12. in od 14. do 19. ure.
15. v gornjegrajskem srezu: poleti od 7. do 13. in od 14. do 20. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
16. v konjiškem in ljutomerskem srezu: celoletno od 6. do 12. ure, v občinah Konjice trg, Loče, Oplotnica, Vitanje in Zice celoletno od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, v občinah Gornja Radgona, Ljutomer in Veržej poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 18. ure.
17. v dolnje-lendavskem in murskosoboškem srezu: celoletno od 6. do 12. in od 14. do 19. ure.
18. v srezih Maribor, desni in Maribor, levi breg: poleti od 6. do 13. in od 14. do 20. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure; v mestu Maribor celoletno od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
19. v prevalskem srezu: poleti od 7. do 13. in od 14. do 20. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure; v občinah Črna, Dravograd, Guštanj, Marenberg, Metlica, Muta, Prevalje, Ribnica na Pohorju, Vuhred in Vuzenica poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
20. v ptujskem srezu: poleti od 7. do 13. in od 14. do 20. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 18. ure; v mestu Ptuj celoletno od 7. do 13. in od 14. do 18. ure; v mestu Ormož poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 18. ure.
21. v slovenjegrajskem srezu: poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 12. in od 13. do 19. ure.
22. v šmarškem srezu: poleti od 7. do 12. in od 13. do 20. ure, pozimi od 7. do 12. in od 13. do 19. ure; v zdravilišču Rogaska Slatina poleti od 6. do 13. in od 14. do 21. ure.
23. v čabarskem srezu: celoletno od 6. do 12. in od 14. do 20. ure.

Člen 2. Trgovine z mešanim blagom, špicerijskim in kolonijalnim blagom, delika-

tesne trgovine, kramarske obratovalnice in branjarije smejo biti odprte:

1. v okoliščini policijske uprave ljubljanske: poleti in pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
  2. v sednem okoliščini Kranj: poleti od 7. do 12. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
  3. v bivši mariborski oblasti: celoletno od 7. do 12. in od 14. do 19. ure.
  4. v čabarskem srezu: poleti od 6. do 12. in od 14. do 20. ure, pozimi od 7. do 12. in od 13. do 20. ure.
- Člen 3. Trgovine s papirjem, pisarniškim in šolskim predmeti, kakor tudi knjigarne smejo biti odprte:
1. v bivši ljubljanski oblasti: celoletno od 7. do 13. in od 14. do 19. ure.
  2. v bivši mariborski oblasti: celoletno od 7. do 12. in od 14. do 19. ure.
- Člen 4. V okoliščini policijske uprave ljubljanske smejo biti odprte: a) trgovine z manufakturnim, galanterijskim in modnim blagom poleti in pozimi od 8. do 13. in od 14. do 19. ure. b) trgovine z železino poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 8. do 13. in od 14. do 19. ure.
- Člen 5. Cvetličarne smejo biti odprte: celoletno od 7. do 13. in od 14. do 20. ure.
- Člen 6. Pekarske prodajalnice smejo biti odprte: celoletno od 5. do 20. ure. V čabarskem srezu: celoletno od 5. do 21. ure; trgovine kruha in peciva od 7. do 20. ure.
- Člen 7. Slaščičarne smejo biti odprte poleti od 5. do 22. ure, pozimi od 6. do 21. ure, neglede na to, so li v zvezi ali ne s prodajanjem alkoholnih ali nealkoholnih pijač. V čabarskem srezu: celoletno od 8. do 20. ure brez prestanka.
- Člen 8. Mesnice in prekajevalnice (prodajalni lokali) smejo biti odprte: 1. v bivši ljubljanski oblasti: a) stalne prodajalnice celoletno od 5. do 13. in od 17. do 19. ure, b) mesarske stojnice in barake smejo obratovati celoletno od 5. do 14. ure. 2. v bivši mariborski oblasti: celoletno od 5. do 11. in od 16. do 20. ure. 3. v čabarskem srezu: celoletno od 6. do 12. in od 14. do 20. ure.
- Člen 9. Mlekarnice smejo biti odprte: poleti od 5. do 22. ure, pozimi od 6. do 21. ure. One mlekarnice, ki prodajajo poleg mleka in mlečnih izdelkov tudi druga živila, imajo obratovalni čas odmerjen po členu 2.
- Člen 10. Poslovanje v kioskih, na stojnicah, cestnih križiščih, na nezagrajenih prostorih, po vežah, hodnikih in barakah ni dopustno ob času, ko morajo biti zaprte druge trgovinske obratovalnice za dotično blago.
- Izjemoma se dovoljuje trgovcem, ki se bavijo izključno s prodajo presnega sadja in presne zelenjave ter trgovcem s slaščicami, obratovanje na stojnicah in drugih zgoraj navedenih prostorih poleti in pozimi od 6. do 20. ure, če prodajajo poleg navedenih še druge predmete, velja za njihove obratovalnice čas, kakršen je določen za vse druge trgovinske obratovalnice.
- Člen 11. Prodajanje in krošnjarenje po ulicah in hišah je po 18. uri prepovedano. Navzlic temu je dopustno prodajanje novin, revij in časopisov, pečenega kostanja, brezalkoholnih pijač, alve in sladoleda, presnega in posušenega sadja in kuhanih klobas po ulicah do 22. ure. Po javnih lokalih se smejo prav tako do 24. ure prodajati novine, revije in časopisi, a kočevski predmeti, cvetlice, podelano sadje in presno sadje ves čas, dokler so javni lokali odprti.
- Člen 12. Okrepčevalnice, vinarne in žganjarne in sploh obratovalnice, v katerih se točijo alkoholne pijače in prodajajo mrzla jedila izključno za konsum v lokalni, smejo biti odprte od 7. do 21. ure. Če pa se točnje izvršuje v obratovalnicah, v katerih se prodaja tudi blago za uporabo zunaj lokala, velja za te obratovalnice v členu 1., odnosno 2. določeni obratovalni čas.
- Člen 13. Točilnice brezalkoholnih pijač, javne kuhinje, mlečne okrepčevalnice smejo biti odprte poleti od 5. do 22. ure, pozimi od 6. do 21. ure.
- Člen 14. Bančni zavodi, posojilnice in zavarovalnice smejo biti odprte celoletno od 8. do 13. in od 15. do 18. ure; če pa je za poedino stroko ali posamezno podjetje uvedeno neprestano obratovanje, pa celoletno od 7. do 14. ure. V čabarskem srezu: celoletno od 7. do 20. ure.
- Člen 15. Pisarne industrijskih podjetij, veletrgovine brez nadrobne prodaje, poslovalnice in skladišča agenturnih in komisij-skih trgovin in blagovne razpošiljalnice smejo biti odprte celoletno od 8. do 13. in od 15. do 18. ure, če pa je za posamezne teh strok ali posamezno podjetje uvedeno neprestano poslovanje, celoletno od 7. do 14. ure. V čabarskem srezu: celoletno od 7. do 20. ure s poldnevni odmorom, nepretrgano poslovanje celoletno od 7. do 14. ure.
- Člen 16. Podjetja za prevažanje, nатовarjanje in raztovarjanje blaga na železniških postajah in v rečnih pristaniščih in podjetja za prevažanje blaga smejo obratovati poleti od 5. do 20. ure, pozimi od 6. do 19. ure. V čabarskem srezu: celoletno od 7. do 20. ure, pri osemurnem delavniku pisarniškega osebja. Zunanji posli teh podjetij se morejo vršiti 12 ur dnevno brez prestanka, za primer potrebe pa more biti poslovanje podaljšano do 22. ure.
- Člen 17. V času, določenem za opoldanski obrok, je v krajih, v katerih to ni dopust-

no že po predloženih določilih te naredbe, obratovanje dovoljeno: 1. za odprte stojnice in krošnjare, 2. za slaščičarske prodajalnice, če so združene s slaščičarskimi obrtnimi delavnicami, 3. za ostale obratovalnice: a) ob dneh letnih in mesečnih sejmov, b) ob dneh tedenskih sejmov, toda največ trikrat tedensko, c) na soboto pred Veliko nočjo in binkošti in na dan pred božičem, d) na veliki četrtki v srezu murskosoboškem in e) z dovoljenjem pristojnega prvostopnega občeupravnega oblastva, kadar je to potrebno, da se prepreči kvarjenje blaga zbog atmosferskih vplivov.

Obrtne obratovalnice.

- Člen 18. Obrtne obratovalnice smejo, v kolikor ni določeno v naslednjih členih drugače, biti odprte in sicer: 1. v bivši ljubljanski oblasti: celoletno od 7. do 12. in od 13. do 18. ure. Obratovalnice strok, navedenih v členu 23. odst. 1. uvodoma navedene ministrske uredbe od 7. do 12. in od 13. do 16. ure. Obratovalnice strok, navedenih v členu 23., odst. 2. iste uredbe od 7. do 12. in od 13. do 17. ure. 2. v bivši mariborski oblasti: v vseh mestih in trških občinah oblasti, vstevši Dolno Lendavo in Mursko Soboto ter predmestne občine Krčevina, Lajtersberg, Potrešje, Studenci, Tezno iz mariborskih srezov, kraji: Breg, Gaberje, Levce in Zavodno iz celjskega in občina Breg iz ptujkega sresa celoletno od 7. do 12. in od 13. do 18. ure. 3. v čabarskem srezu: od 7. do 12. in od 14. do 21. ure. Obrtne obratovalnice v vaseh cele banovine smejo biti odprte neomejeno in zanje ne veljajo določila te uredbe glede odpiranja in zapiranja obratovalnic ob delavnikih.
- Člen 19. Brivske, frizerske, lasuljarske in kosmetične obrtne obratovalnice smejo biti odprte: 1. v bivši ljubljanski oblasti: a) v mestu Ljubljana od 7. do 12. in od 14. do 19. ure, ob sobotah in dnevih pred prazniki pa eno uro dalj; t. j. do 20. ure. b) na periferiji ljubljanski, t. j. v občinah Moste, Vič in Zgornja Šiška tako, Zkakor v Ljubljani; le ob sobotah in dnevih pred prazniki nepretrgoma od 7. do 21. ure. c) povsod in drugje od 7. do 20. ure, ob sobotah in dnevih pred prazniki pa od 7. do 21. ure. 2. v bivši mariborski oblasti: poleti od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, pozimi od 7. do 13. in od 14. do 19. ure, s pristavkom, da smejo obratovati: a) ob sobotah in dnevih pred sobotnimi prazniki do 21. ure brez opoldanske odmora, izvzemši obratovalnice v mariborskih predmestnih občinah Krčevina, Lajtersberg, Pobrežje, Studenci in Tezno, kjer se zapirajo ob 20. uri. b) ob dnevih pred ostalimi prazniki do 20. ure brez opoldanske odmora in c) na veliki petek, petek pred binkošti, predzadnji dan pred božičem in na Silvestrovo do 21. ure. 3. v čabarskem srezu: celoletno od 7. do 13. in od 14. do 20. ure. V sobotah in dan pred prazniki smejo poslovati do 21. ure, a pred božičem, Veliko nočjo in binkošti do 22. ure. Poldnevni odmor ni predpisan v sobotah in na dan pred cerkvenimi prazniki, na katere morajo biti obratovalnice ves dan zaprte.
- Člen 20. Čistilnice in likalnice obleke in perila smejo obratovati ob sobotah in pred prazniki, ob katerih morajo biti ves dan zaprte, do 22. ure. V čabarskem srezu smejo obratovati v istem času kot brivnice.
- Člen 21. Fotografске obratovalnice smejo biti odprte od 8. do 18. in od 14. do 19. ure.
- Člen 22. Kovaške in kolarske delavnice smejo obratovati celoletno od 6. do 12. in od 14. do 18. ure. Podkovanje konj in živine je dopustno ob vsakem dnevnem času od 6. do 20. ure.
- Člen 23. Opravljanje obhodnih obrtov (brusaškega, dežnikarskega, steklarskega, vezenja loncev in drugo) je po 18. uri prepovedano.
- Člen 24. Preko določene meje, in sicer največ za dve uri zvečer, v nobenem primeru pa preko 22. ure, smejo biti vse trgovine in obrtne obratovalnice odprte: a) dan pred sv. Kralji, pred božičem, velikonočno nedeljo in ob dneh letnih in mesečnih sejmov, b) z dovoljenjem prvostopnega občeupravnega oblastva po dneh pred velikimi narodnimi shodi.
- Člen 25. V kopalniških in letoviških krajih: na Bledu, Boh. Bistrici in ob Bohinjskem jezeru, v Kranjski gori, Dovjem, Mojetarni, v Dol. Toplicah in Laškem, Rogški Slatini in Dobrni smejo biti trgovske in obrtne obratovalnice odprte poleti za čas, dokler traja sezona, od 7. do 21. ure in kolikor niso določene s to naredbo posebne izjeme.

B. Ob nedeljah.

- Člen 26. Vse trgovine in obrtne obratovalnice morajo ostati ob nedeljah ves dan zaprte, le kolikor niso dovoljene s to naredbo izjeme.
- Člen 27. Kljub predpisu predhodnega člena smejo ob nedeljah biti odprte a) ves delovni čas: 1. kavarniške, restavracijske, gostilničarske, kramarske in hotelske obratovalnice, 2. obratovalnice, ki se bavijo izključno s točenjem brezalkoholnih pijač, 3. slaščičarne; v zvezi ali ne s zvezi s prodajanjem alkoholnih in nealkoholnih pijač, 4. javne kuhinje, točilnice brezalkoholnih pijač, obrati, kjer se prodajajo čevabčiči,

5. prodajalnice časopisov in revij, 6. fotografska podjetja, 7. obratovalnice za pogrebno opremo. V krajih, kjer ni takih posebnih obratovalnic, se smejo odpreti v sili izjemoma tudi druge obratovalnice, če je treba oddati potrebno pogrebno opremo. 8. barake in šotri pri cerkvah zaradi prodajanja nabožnih slik, knjig in drugih nabožnih predmetov, igrač, medicarskih izdelkov sladoleda, kruha, jedi in pijače, hladilnih brezalkoholnih pijač ob verskih proslavah, ko se ljudstvo v izrednem številu zbira iz daljne okolice. V vaseh, trgih in mestih z največ 5000 prebivalci smejo biti ob teh dneh odprte vobče vse trgovinske in obrtne obratovalnice. 9. vse trgovine in obrtne obratovalnice: a) če je ob teh dneh letni sejem, b) poslednjo nedeljo pred božičem, c) če je praznik, ko morejo biti obratovalnice zaprte ves dan, na soboto ali ponedeljek, d) ob višji sili, e) prevažanje stvari z vozovi, če se po krajevnih občinah stanovalci selijo in je nedelja na poslednja dva dneva ali na prve tri dni v mesecu. 10. na božji poti na Brezje je prodajanje svetinj, odpustkov in medicarskih izdelkov dovoljeno od 7. do 17. ure. b) do 14. ure obratovalnice, v katerih se prodajajo gostom za takojšnji konsum v lokalni izključno mrzla jedila in alkoholne pijače z omejitvijo, da je prodaja blaga za porabo zunaj obratovalnice prepovedana. c) dopoldne. 1. podjetje za natovarjanje in raztovarjanje blaga na železniških postajah in v rečnih pristaniščih in podjetja za prevažanje blaga z vozovi. 2. prodajalnice pekarskih izdelkov. 3. mesnice in prekajevalnice, mesarske stojnice in barake, in sicer od 5. do 10. ure. 4. prodajalnice, v katerih se prodajajo izključno lahke pokvarljiva živila, kakor: presna zelenjava, presno meso, presne ribe, zaklana perutnina in divjadina, in sicer od 6. do 12. ure. 5. cvetličarski obrati. d) samo dve uri, t. j. od 8. do 10. ob nedeljah dopoldne; trgovinske in obrtne obratovalnice. Izvzeti so nastopni kraji, za katere je odrejen popoln nedeljski počitek: a) ves okoliščini policijske uprave ljubljanske, izvzemši vas Dravje, občina Zgornja Šiška, b) občine v srezu ljubljanske okolice: Dev. Marija v Polju, Dobrunja vas, Kozarje, občina Dobrovska, občina Jezica in Rudnik, c) mesto Kranj in njega okolica v razdalji 5 km, d) Maribor in občine Krčevina, Lajtersberg, Pobrežje, Studenci in Tezno. Izjema ne velja za božično, velikonočno in binkoštno nedeljo in tudi ne za nedelje, na katere se praznuje državni ali verski praznik, če morajo biti obratovalnice ves dan zaprte.
- Člen 28. Brivske, frizerske in kosmetične obrtne obratovalnice smejo biti odprte ob nedeljah do 12. ure, kolikor ni z določilom predloženega člena točka a). 9. dovoljeno daljše obratovanje. V primerih izkazane potrebe, posebno v predpustnem času, smejo biti te obratovalnice v poedinih krajih bivše mariborske oblasti odprte tudi ob nedeljskih popoldnevih od 17. do 19. ure, toda le na prijavo, ki jo vloži pristojna delodajalska organizacija najkasneje tri dni poprej pri pristojnem prvostopnem občeupravnem oblastvu, katero prepove tako izjemno obratovanje, če smatra, da za to ni tehničnih razlogov.
- Člen 29. Ob nedeljah je dovoljeno izdelovanje pekarskega peciva, toda samo: 1. pekarnam za bolnice, sanatorije, ter pekarnam v zdraviliščih, kopalniških in letoviških. 2. pekarskim delavnicam v krajih, kjer se določa tedenski odmor, ko morajo te obratovalnice biti zaprte, za čas od 12. ure v nedeljo do 24. ure v ponedeljek. 3. vsem pekarskim delavnicam zadnji dan pred božičem.
- Člen 30. Ob nedeljah se sme v času, kadar je dovoljeno prodajanje, raznašati pecivo, meso, slaščice in mlečni izdelki iz delavnice in prodajalnic po hišah, dočim je ves dan dovoljeno dovažanje piva, ledu, sadic, mineralnih vod, brezalkoholnih pijač in sličnih proizvodov.
- Člen 31. Vsako krošnjarenje je ob nedeljah prepovedano. Izjemoma se dovoljuje tudi ob teh dneh ves dan do 22. ure prodajati po ulicah in po javnih lokalih cvetice, kočevske predmete, pečen kostanj, presno in posušeno sadje, kakor tudi kuhane klobase, in sicer če se omejuje to prodajanje samo na te predmete, poleti pa ob istih pogojih še brezalkoholne pijače, alvo, sladoled in ostale medicarske izdelke. Prodajati po ulicah in javnih lokalih novine, revije in časopise je dovoljeno ob teh dneh do 23. ure.
- Člen 32. Kolikor ne navaja naredba v tem pogledu posebnih določb, veljajo glede odpiranja in zapiranja ob nedeljah za obratovalnice, ki smejo v nedeljo biti odprte, isti predpisi, kakor za delavnice.

C. Ob praznikih.

- Člen 33. Ob državnih praznikih mora počivati delo v trgovinskih in obrtnih obratovalnicah: a) ves dan: 1. na dan ujedinenja Srbov, Hrvatov in Slovencev (1. decembra), 2. na rojstni dan Nj. Vel. kralja (17. decembra). b) v času med slovesno službo božjo, a največ 2 uri, po odredbi prvostopnega občeupravnega oblastva. 1. na Vidov dan (28. junija), 2. na dan vseslovanskih apostolov Cirila in Metoda.
- Člen 34. Prav tako morajo biti trgovinske in obrtne obratovalnice zaprte ob teh

verskih praznikov, v kolikor niso določene izjeme s to naredbo, in sicer: a) ves dan v bivši ljubljanski in mariborski oblasti: 1. na Novega leta dan (1. januarja), 2. na dan sv. Treh Kraljev (6. januarja), 3. na vel. petek v srezu murskosoboškem, 4. na dan sv. Rešnjega Telesa, 5. na dan Vseh svetnikov (1. novembra), 6. na božični dan (25. decembra), v čabarskem srezu: a) za katolike: 1. na prvi dan božiča, 2. na novega leta dan, 3. na Telovo, 4. na dan Vseh svetih, b) za pravoslavne: 1. na prvi dan božiča, 2. na bogojavljanje, 3. na dan sv. Save, 4. na vel. petek, 5. na spasov dan, b) popoldne — za bivšo ljubljansko in mariborsko oblast: 1. na praznik sv. Jožefa (19. marca) z omejitvijo, da to ne velja za Prekmurje, 2. na praznik ynebohoda, 3. na dan sv. Petra in Pavla (29. junija), 4. na praznik Marijinega vnebovzeta (15. avgusta), 5. na praznik Marijinega brez. spočetja (8. decembra), — v čabarskem srezu: a) za katolike: 1. na Spasovo, 2. na dan sv. Petra in Pavla, 3. na veliko Gospojnico, 4. na brez. spočetje Marijino, 5. drugi dan božiča, 6. drugi dan Vel. noči, 7. drugi dan binokosti.

Člen 35. Določbe, čl. 27, 28, 30, 31, in 32 veljajo analogno tudi za praznike, izvem-
44 božični dan.

Člen 36. Mesarskim mojstrom je prepo-
vedano ob nedeljah in praznikih, navedenih
v prejšnjih členih te uredbe, vsako klanje
živali in perutnine v času, dokler so obra-
tovalnice odprte, razen če gre za zakol v
mili.

Č. Obče odredbe.

Člen 37. V času, predpisanim za zapira-
nje obratovalnic, morajo biti zaprti vsi
vhodi v prostore, ki so določeni za promet
s strankami. Stranke, ki so v tem času še
v obratovalnici, morajo biti postrzežene.
Lastniku obratovalnic in njegovim rodbin-
skim članom je dovoljeno bivati in delati
v obratovalnici tudi v času, ko je za pro-
met s strankami zaprta.

Člen 38. Če se opravljajo v enem lokalu
ali v dveh ali več lokalih, ki so med seboj
v zvezi, posli različnih vrst, za katere je s
to uredbo določen različen delovni čas, vel-
jajo za take obratovalnice strožji predpisi.
Isto velja tudi za primer, da je katerikoli
v čl. 37. in 38. navedenih praznikov v ne-
deljo.

Člen 39. Za trgovinske obratovalnice se
smatrajo po tej naredbi tudi združne obrt-
ne in industrijske obratovalnice.

Člen 40. Gledé delovnega časa pomožnega
osobja v trgovinskih in obrtnih obratovalni-
cah veljajo določbe v čl. 22. do 36. min.
uredbe.

Člen 41. Za poletje se smatra čas od
1. aprila do 30. septembra; za zimo čas od
1. oktobra do 31. marca.

Člen 42. Predpisov te naredbe ni uporab-
ljati: 1. na gostilne, kavarne, restavracije
in hotele, za katere urejajo otvarjanje in
zatvarjanje posebni predpisi občin upravnih

oblastev. 2. na samostalne male prodajal-
nice tobaka (trafike), če se razen tobačnih
izdelkov, kadilskih potrebščin, kolkov, tak-
snih papirjev, poštnih znamk, dopisnic in
razglednic, srečk razrednih loterij, časop-
isov in revij ne prodaja v njih nobeno
drugo blago; zanje veljajo predpisi mono-
polske uprave, če pa se te prodajalnice ba-
vijo tudi s prodajanjem drugih potrebščin,
ne smejo prodajati teh predmetov v času,
ko so zaprte trgovinske obratovalnice v do-
tičnem kraju, 3. na mlekarne, 4. obratoval-
nice v zgradbi železniških postaj in na iz-
letniških ladjah, 5. na podjetja za preva-
žanje oseb in javno potrebnost, 6. na pot-
niško-turistovske biroje za prodajo kart,
garaze in lokale, kjer se prodajajo avto-
mobili, 7. na dela ob prevažanju lahke po-
kvarljivega blaga in živih živali, 8. na pro-
dajo čaja, čokolade, kolačev, slašic in slič-
nega blaga v bioskopih, koncertnih dvora-
nah, gledališčih, zabaviščih in podobnih lo-
kalih, kamor smejo prihajati samo osebe,
ki so plačale vstopnino, 9. na popraviljanje
motornih vozil in avijonov ob nenadni
pokvari in na njih oskrbovanje s potrebnim
materialom, 10. na čiščenje obratoval-
nic, nameščenje izločih in posle v višji sili,
11. na delo ob inventariziranju, to le z do-
voljenjem pristojnega prvostopnega upravn-
ega oblastva. Za prodajanje na trgih ob
sejmih in ob tržnem času veljajo predpisi,
izdani od pristojnih oblastev za urejanje
tržnega prometa.

D. Kazenske odredbe.

Člen 43. Lastniki obratovalnic, ki pro-
tivno predpisom te naredbe obratujejo iz-
ven časa, določenega za odpiranje in zapir-
anje obratovalnic, se kaznujejo od Din 50
do 3000 sorazmerno z obsegom obratoval-
nice. Prekrške predpisov preiskujejo in
kaznujejo pristojna prvostopna obča upravn-
na oblastva. Zoper njihove razsodbe je do-
pustna pritožba v 15 dneh po priobčitvi na
kraljevo bansko upravo dravske banovine,
koje odloča je izvršilna. V primeru ne-
izterljivosti se denarna globa izpremeni v
zaporno kazen analogno predpisom veljav-
nega obrtnega reda. Pravica, naznaniti pre-
kršitev predpisov te naredbe gre vsakemu
državljanu, kakor tudi prizadetim organi-
zacijam in zbornicam.

Člen 44. Denarne kazni se stekajo v
sklad za obrtno in trgovinsko šolstvo pri
kraljevski banski upravi dravske banovine.

K. Končne odredbe.

Ta naredba stopi v veljavo s 15. dnem po
objavi v Službenem listu kraljevske ban-
ske uprave dravske banovine. Z njo se na-
domesti naredba bivšega velikega župana
ljubljanske oblasti z dne 21. decembra 1928,
O. br. 2316/175, in naredba bivšega velikega
župana v Mariboru od 31. julija 1928,
O. br. 2060/1, in izgubi veljavnost za čabar-
ski srez naredba bivšega velikega župana
primorsko-krajiške oblasti z dne 14. okto-
bra 1929, br. 36.843.

Ban: Sernee Dušan s. F.

Tržna poročila

Tržne cene v Ljubljani, dne 15. maja
1930. Govedina: V mesnicah po mestu:
I. vrste 22 Din, II. Na trgu: 1 kg
govejega mesa I. 18—20 Din, II. 16 do
18, III. 12—16, jezika 17—20, vampov
8—10, pljuč 6—8, jeter 16—20, ledic 18
do 24, možganov 20—25, loja 5—12. —
Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 24 do
25 Din, II. 20—22, jeter 25—30, pljuč
20—22. — Svinjina: 1 kg prašičjega
mesa I. 25 Din, II. 22—24, pljuč 10, je-
ter 15—20, ledic 25—30, glave 8—10,
parkljev 6, slanine trebušne 19—20, ri-
be in sala 24, slanine domačih prašičev
21—22, mešane 22—23, na debelo 23,
masti 24—25, šunke (gnjati) 30, preka-
jenega mesa I. 30, II. 25—28, parkljev
8—10, glave 10—12, jezika 30. — Droh-
nica: 1 kg kostrunovega 14—15 Din,
jagnjetine 18—20, kozličevine 25. —
Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I.
10 Din, II. 8. — Klobase: 1 kg krakov-
skih 42 Din, debrecinskih 42, hrenovk
30—34, safalad 30—34, posebnih 34, tla-
čenk 24, svežih kranjskih 35, pol pre-
kajenih kranjskih 32—35, suhih kranj-
skih 50, prekajene slanine 25. — Pe-
rutnina: Piščanec majhen 17—20 Din,
večji 25—30, kokoš 30—45, petelin 30
do 40, domači zajec, manjši 8—15, večji
20—30. — Ribe: 1 kg karpa 25—30 Din,
šuke 30—35, postrvi živih 80, mrtvih
60, klina 20, mreke 15—20, pečenke 10
do 15. — Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter
mleka 2-50—3 Din, 1 kg surovega masla
35—40, čajnega 44—56, masla 40—44,
bohinskega sira 34—40, sirčka 10, eno
jajce — 75—1. — Pijače: 1 liter starega
vina 18—22, novega 14—18, 1 čaša piva
3—3-50, 1 vrček 4-50—5, steklenica 5-50
do 6. — Kruh: 1 kg belega 5 Din, črne-
ga 4-50, rženega 4-50. — Sadje: 1 kg
luksusnih jabolk 12 Din, jabolk I. 10,
II. 8, III. 6, ena oranža 1—3, limona
— 75, 1 kg rožičev 8, fig 10, dateljnov
24—40, mandeljov 48, orehov 12, lušče-
nih orehov 44, črešenj 24, suhih češpelj
10—12, suhih brus 10, marec 40. —
Špecerijsko blago: 1 kg kave Portoriko
80—84, Santos 52—54, Rio 36—40, pra-
žene kave I. 100—110, II. 80—90, III.
66—70, kristalnega belega sladkorja 13,
v kockah 14, kavne primesi 18, riža 1.

10, II. 8, 1 liter namiznega olja 18, je-
dilnega 17, vinskega kisa 4-50, navad-
nega 2-50, 1 kg soli morske 2-50, kame-
ne 2-75, celega popra 70, mletega 72,
paprke III. vrste 32, sladke paprike,
po kakovosti 46, 1 liter petroleja 7-50,
1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga
3-75, čaja 80. — Mlevski izdelki: 1 kg
moke št. 0 4-50 Din, št. 2 4-25, št. 4 4,
št. 6 3-50, kaše 5—6, ješprenja 6, je-
šprenjčka 10—12, otrobov 1-75—2, ko-
ruzne moke 3-50, koruznega zdroba 4
do 4-50, pšeničnega zdroba 5—6, ajdove
moke I. 6—8, II. 6, ržene moke 4. —
Žito: q pšenice 250—255 Din, rži 215
do 220, ječmena 200—210, ovsa 195 do
220, prosa 200—210, koruze 150—160,
ajde 200—220, fižola ribničana 360, pre-
pelicarija 425, 1 kg graha 8—10, leče 8
do 10. — Kurivo: 1 tona premoga 460
Din, kub. meter trdih drv 180, mehkih
drv 90. — Krma: q sladkega sena 100
Din, polsladkega 80—90, kislega 75,
slame 60—75. — Zelenjave in gobe:
1 kg glavnote solate 6 Din, štruncate
10, ajserice 10—12, berivke 4—5, zgo-
dnjega zelja 24, poznega 10, kislega 3-50,
ohrovt 14, kartijol 10—12, špargljev
24—30, kolerab 10—12, kolerab pod-
zemljic 1, špinace 3—5, kumar 16—18,
graha v stročju 6—8, luščenega 15—16,
fižola v stročju 36, čebule 1-50—2, česna
10—12, krompirja 0-50—0-75, novega
tržaškega 6—8, kisle repe 2-50—3, ko-
renja 2—4, peteršilja 3—4, zelenjave za
juho 3—4, ena artičoka 2, ena malan-
cana 2 Din.

I. POROČILO HMELJARSKEGA DRU- STVA ZA SLOVENIJO O STANJU HMELJSKIH NASADOV.

Zalec v Savinjski dolini, dne 17. maja
1930. Vreme ni ugodno razvoju hmelj-
ske rastline. Vobče je rast iste v pri-
meru z normalnimi leti zaostala za obilo
14 dni. Obile in mnogokratne padavine
so ovirale rž in postavljanje drogov.
Sedaj se pečajo hmeljarji s čiščenjem
vrst in deloma s prvim, in deloma že z
drugim privezovanjem trt. V zgodaj ob-
režanih nasadih so iste rastle že 1 do
1 in pol metra visoko. — Rastlina je
zdrava in je sedaj brez mrčesa. Omeji-
tev s hmeljem zasajene ploskve znaša
najmanj 30 odstotkov, kar naj dokazuje
dlavnost, ki se je lotila hmeljarjev.

Društveno vodstvo.

Veletrgovina
A. Šarabon
Ljubljana
priporočila
špecerijsko blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne pri-
delke - Raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za diša-
ve z elektr. obratom
Ceniki na razpolago!

MULDA PRAŽARNA
LJUBLJANA

== IZDELUJE SOLIDNO ==
KLIŠEJE
VSEH VRST PO FOTOGRAFIJAH
ALI RISBAH V ENALI VEČ BARVAM
== KONKURENČNE CENE ==
KLIŠARNA ST. DEU LJUBLJANA
DALMATINOVA ULICA ŠT. 13

Naročajte
in razširjajte
TRGOVSKI LIST

Zahvala
Trgovski Samopomoči v Mariboru,
Jurčičeva ulica štev. 8,
ki mi je v kljub kratki dobi članstva mojega moža
izplačala takoj po njegovi smrti izdatno podporo.
Zato priporočam vsakomur, da je član te kulantne
dobrodelne inštitucije.

Maribor, dne 15. maja 1930.

MARIJA KRENNER,
vdova ravnateljca.

- KNJIGOVEZNICA -
K. T. D.
LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6
II. NADSTR. NUDI PO IZREDNO NIZKIH CENAH:

SALDA-KONTE	ODJEMALNE
STRACE	KNJIŽICE
JOURNALE	RISALNE
SOLSKE	BLOKE
ZVEZKE-MAPE	L. T. D.

VELETRGOVINA
kolonijalne in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

Zalega sveže pro-
žane kave, mletih
čljev in rudninske
vode.

Točno in solidna
postrežba!
Zahvajta cenik!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA - GREGORČIČEVA 23
Telefon 2552

Knjige, časopise, račune, vizitke, memorande,
kuverte, tabele, lepake, letake, naročilnice v
blikih s poljubnim številom listov, barvotiske,
cenike kakor tudi vse druge tiskovine dobavlja
nitro in po zmernih cenah. Za večja naročila
zahtevajte proračune! — Lastna knjigo. eznica!